

Tema Kroppens retorik

Temanummer av *Rhetorica Scandinavica*

I nom retoriken är kroppens uttryck oftast förknippade med talaktiviteter. Det retoriska begreppet *actio* leder osökt till framförandet av ett tal. Begreppet är känt för de flesta retoriker och motsvarar närmast det som i vardagligt tal kallas kroppsspråk. Antikens retoriker tillskrev *actio* stor betydelse och senare har retoriker fortsatt att se *actio* som en viktig del av talekonsten. Ofta betraktas *actio* som en stil-dimension, som en form, eller som en konst. Det är talet som ska stå för innehållet medan rösten och kroppens rörelser ackompanjerar, förstärker och förhöjer budskapets mening. Genom historien har somliga retoriska författare vidhållit att *actio* är form och inte innehåll, vilket har fått konsekvenser för bland annat synen på *actio*. I huvudsak behandlas *actio* som en praktisk färdighet som går att designa och som talaren kan lära sig att hantera för att tala övertygande. Samtidigt har resultaten från dagens mångdisciplinära ickeverbala forskningsfält visat att den ickeverbala kommunikationen är långt mer komplicerad än så. Den är en integrerad del av vår dagliga mellanmänniskliga kommunikation och något som vi ständigt tolkar och påverkas av. Sättet att leva i världen formas av kulturella normer och brott mot dessa normer och är en del av den rådande doxan. Forskning har visat att den ickeverbala kommunikationen kan styra publikens applådtack, förmedla makt, styra turtagningen i ett samtal, skapa känslor av gemenskap och mycket mer. Kroppens uttryck är aktiva, föränderliga, kreativa och de återspeglar och stärker relationer. De förkroppsligar ordet och är ordet. Kroppen utgör ett slags tyst retorik där inte enbart kroppsspråket ingår, utan även valet av kroppsutsmyckning och andra attribut som förmedlar budskap. Sammantaget blir kroppens mångfacetterade uttryckssätt viktiga att analysera då de påverkar förståelsen av de budskap som förmedlas i offentligheten.

För att utveckla och fördjupa kunskapen om kroppens plats och betydelse i retorisk forskning, men också i relaterad humanistisk- och samhällsvetenskaplig forskning, inbjuds artiklar som behandlar kroppens uttryck i en vidare bemärkelse. Här ges möjlighet att utveckla teoretiska och analytiska utgångspunkter och relatera till olika empiriska material för att möjliggöra ett vetenskapligt förhållningssätt till kroppens retorik.

Vi välkomnar artiklar som relaterar till kroppens retorik eller retoriska funktion, de kan bland annat behandla följande områden:

Mulige emner kan være, men begrænser sig ikke til:

- • Kroppsspråket; gester, ögonkontakt, leende, tonläge, poser.
- • Kroppen och rummet; hur kroppen förhåller sig till olika rum och till andra kroppar i rummet.
- • Kroppen i historien; synsätt på och uppfattning om kroppen och hur den har behandlats utifrån exempelvis genus, klass, religion.
- • Kroppen i media; i litteratur, film, foton.
- • Kroppens retoriska funktion i mellanmänsklig kommunikationen; under samtal, debatter, ledarskap.
- • Kroppens utsmyckning; frisyre, kläder, smycken, uniformer, tatueringar.

Artiklar till temanumret väljs i första hand ut mot bakgrund av insänt abstract. Skicka en sammanfattning om ca. 5-700 ord av den tänkta artikelns innehåll inklusive ett urval av referenser som e-postbilaga till adressen marie.gelang@oru.se senast 1 juli 2021. Deadline för slutligt artikelmanus är 1 mars 2022.

Se Rhetorica Scandinavica skribentguide.

Rhetorica Scandinavica är en digital tidskrift.

Redaktörer för numret om *Kroppens retorik* är Emma Engdahl och Marie Gelang

rhs@retorikforlaget.se

